

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Be savo asmeninių pareigų, kiekvienas Amerikos lietuvis privalo atlikti visuomenines pareigas — skaityti laikraščius, priklausyti draugijose ir t.t.

LII. METAI. 183 (475) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1938 M., RUGPIŪCIO-AUGUST 10 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

Čankufeno kalnas
Rytai ir vakarai
Tai chuliganizmas
Stanislavskis mirė

JUOZAS TYSLIAVA

Kovos tarp rusų ir japonų eina beveik be paliovos, bet tiek viena, tiek kita pusė kalba apie taiką, apie galimumus tą konfliktą baigti gražiau.

Idomu, kieno rankose dabar yra tas ginčijamas Čankufeno kalnas? Bolševikų telegramų agentūra praneša, kad raudonoji armija jau seniai atsiėmusi tą kalną, o japonų štabo karininkas visai kitaip sako. Gir- di:

„Tai nesąmonė iš rusų pusės bandyti atimti Čankufeną. Net jeigu jie pasiūstų į kovos lau- ką istią pėstininkų divizioną, 200 tankų ir šimtus aeroplanų, vistiek nieko negalėtų padary- ti.“

Zinia, kad japonai laiko apie 300 tūkstančių geriausias savo armijos. Tai kwantungo arba kontinento armija, kuri veikia savarankiškai, dažnai net neklusdama Tokio įsakymu.

Si armija gali pridirbti daug nemalonumų Sovietų Sąjungai.

Prancūzų armijos generolas Nieselis, didžiojo karo metu buvo II korpuso vadas ir vėliau savo misijos viršininkas Sovietų Sąjungoje, sako, kad raudonoji armija esanti taip „išvalyta“, kad ji su japonais negalinti kariauti.

Tai sako prancūzų generolas, kuris laikomas raudonosios armijos žinovu. Bet ką sakys Stalinas, kuris yra dar geresnis raudonosios armijos žinovas? Ką sakys Stalinas tuo atveju, jeigu Tolimųjų Rytų kovoms nusitęsęs, prabilis Vokietijos, Italijos ir Japonijos trikampis? Kaip bus su Čekoslovakija? Ar Stalinas galės išstiegti savo žodį, jeigu Čekoslovakiją pul- ty Hitlerio armija?

Tai rytų ir vakarų proble- mos. Jos ypač aktualios dabar, kai tiek rytuose, tiek vakaruose kyščioja karo liepsnų liežu- viai.

Klaipėdos VAKARAI rašo apie tai, kaip Lietuvos ir užsien- nių skautės buvo užplutos Klaipėdoje. Kažinkoki Peiser ir Kuhnke apspardė skautėių valizas, išmėtė jų daiktus ir aplamai, išgąsdinę viešniais.

Laikraštis sako, kad mergai- tės „buvo taip išgąsdintos dėl įvykio ir drebėjo, jog paskum iškvostos pačios prašė, kad saugumo policijos valdin- kinkai jas palydėtų iki būstinės“.

Tuos du užpuolikus VAKA- RAI vadina „vokiečių tautybės Klaipėdos gyventojais“. Tokiu būdu tie du „vokiečių tauty- bės“ tipai parodė, kas yra „vokiška kultūra“, kuria Hitle- ris ir jo gaujos taip dažnai mėgsta girtis.

Tai ne kultūra, bet chuliga- nizmas.

Visi tie, kurie domisi teatro gyvenimu, negalėjo nepastebė- ti atėjusio iš Maskvos praneši- mo apie Stanislavskio mirtį.

Maskvos Dailės Teatro ve- dėjas, režisiorius ir genialis ar- tistas Stanislavskis mirė savo keturiasdešimties metų scenos darbo sukakties išvakarėse.

Taip, Maskvos Dailės Teatro gyvenimas padalintas į du, la- bai svarbius, periodus. Pirma- sis 20 metų periodas — iki re- volucijos, ir antrasis — iki pat įkūrėjo mirties.

Visas Stanislavskio gyvenim- as — buvo ilgas kūrybinis tiesos ieškojimas. Dar daugiau. Jis stengėsi gyvenimo tiesą perkelti į teatro sceną. Nenuos- tabu, jeigu Stanislavskio publi- ka negalėdavo suprasti, kaip su sceninės technikos pagalba

VIENA LENKŲ RANKA ISTIESTA, O ANTRA SUGNIAUŽTA

Lenkų spauda pyksta, kad LIETUVOS AIDAS pasakė tiesą apie lenkų politiką ir nemato Vilniaus krašto lietuvių būklės pagerėjimo

VARSUVA, rugpiūčio 9 d. — Lenkų spaudos agentūros žiniomis, Lenkijos spauda ga- vo nemalonus išpūdzio iš LIE- TUVOS AIDO rašinio apie lie- tuvių-lenkų santykius.

Paskelbęs Lietuvos ministro pirmininko Mirono pareiškimą apie santykius su Lenkija, esą Kauno dienraštis LIETUVOS AIDAS savo rašinyje prieina išvada, paremtą premjero žo- džiais, kad viena vertus lie- tuvių-lenkų santykiai rimtai plė- tojasi, o antra vertus, dar ne- matyti, kad tas prisidėtų prie Vilniaus lietuvių būklės poge- rėjimo.

Pasak lenkų agentūrą, L. AIDAS rašo, kad lenkų užtik- rinimas apie norą turėti drau- giškus santykius su lietuviais neturį reikšmės, nes lietuvių visuomenei sunku suprasti vie- nos ištistos ir antros užgniauž- tos rankos politiką.

Lenkijos spauda smarkiai puola mėnėtą tautininkų dien- raštį, stengdamiesi įtikinti, kad, girdi, „tokios nuomonės reiškinimas nesutinka su fak- tais“.

LIETUVOS AIDA pikčiaus-iai puola GAZETA POLSKA, pabrėždama, kad tai yra „vi- daus demagogijos“ reiškinys.

Šis lenkų laikraštis tvirtina, kad tikrai tokis reiškinys ga- dėja įkvėpti Lietuvos valdžios sluoksniams tarti panašius žo- džius, kurių „lengvamanišku- mas bematant paaiškėtų, ne- šališkai palyginus Vilniaus krašto lietuvių ir Lietuvos len- kų reikalus“.

Is visko matyti, jog Lietuvos ministro pirmininko Mirono posakis apie tai, kad Vilniaus krašto lietuviai nesulaukia sa- vo būklės pagerėjimo, len- kams yra labai kartus ir ne- malonus.

Steigs dar vieną darbininkų vaikams prieglaudą

KAUNAS. — Pasitaiko ne- mažai darbininkų šeimų, kurių visi vyresnieji nariai dirba, vaikus palikdami namuose be tinkamos priežiūros.

Pieno Lašo draugija, norė- dama tokioms šeimoms padėti, yra įsteigusi dienių vaikų prieglaudą. Tokia pat prieglau- da išlaiko ir Gerojo Ganytojo dukterų draugija. Motinos sa- vo vaikus į šias prieglaudas at- neša, eidamos į darbą, ir pasi- ima, grįždamos į namus. Ta- čiau daugelis vaikų čia išbūna nuo ankstaus ryto ligi vėlaus vakaro. Darbininkai tėvai šio- mis prieglaudomis yra paten- kinti.

Bet pasirodo, kad jų dar- maža. Nors po vieną toką prie- glaudą prasiūstų dar visuose priemiestuose, kur nepasi- turinčių darbininkų gyvena daugiausia. Norėdama padėti galimai didesniai tokių dar- bininkų skaičiui, Gerojo Gany- tojo dukterų draugija ryžtasi įsteigti daugiau dienių prie- glaudų.

MIRĖ MASKVOS MENO TEATRO KŪREJAS

MASKVA, rugpiūčio 9 d. — Čia širdies liga mirė Konstan- tinas Stanislavskis, 75 metų amžiaus.

Stanislavskis buvo labai žy- mus rusų teatro vadovas, artis- tas ir režisiorius, sukūręs Mas- kvos meno teatrą. Jis išauklė- jo ir kelis žymius lietuvių dra- mos artistas.

Šį didįjį artistą gerbė caro valdžia ir bolševikai.

PASTATYTAS TVENKINYS KOLORADOS UPEJE

WASHINGTON, D. C., rug- piūčio 9 d. — Vidaus reikalų sekretorius Ickes'as pareiškė, kad didysis Imperial tvenki- nys Kolorados upėje jau be- veik visai užbaigtas statyti.

Tvenkinio statybos darbai buvo vykdomi per pustrėčių metų.

Tuo būdu baigiama didžioji Amerikos kanalo sistema.

galima sukurti tokią realią gy- venimo iliuziją.

Stanislavskio mirtis — didė- lis smūgis Rusijos teatrui. Kai kurie ir Lietuvos teatro artis- tai — Stanislavskio mokiniai.

Serifas kaltinamas žmogžudyste. — Buvęs serifas Francis M. Carroll'as (vidury) iš South Paris, Me. kaltina- mas nužudymu d-ro Littlefieldo, kuris žinojo apie nepa- dorių jo santykius su dukterimi.

PIETINIŲ VALSTYBIŲ REIKALAI VALDŽIAI TAIP PAT RŪPI

WPA valdyba suteiks darbo 200,000 ūkininkų pietinėse valstybėse, nuimant bovelną

MEMPHIS, Tenn., rugpiūčio 9 d. — WPA administratorius H. Hopkins'as, kalbėdamas su pietinių valstybių atstovais, pareiškė, kad federalinė vy- riausybė yra labai susirūpinusi tų valstybių ekonominių rei- kalais.

WPA valdyba pirmiausia stengsis pagerinti pagalbės rei- kaligų ūkininkų reikalus tarp sezonų.

Hopkins'as pareiškė, kad jis įsakė WPA valdybai suteikti darbo 200,000 darbininkų prie WPA darbų tuomet, kai bus iš laukų nuimama bovelna.

Kalbėdamas per radiją iš šio miesto, Hopkins'as pasakė, kad svarbiausi pietinių valsty- bių reikalai yra šie: padidinti ūkininkų pajamas; pagerinti mokymo ir sveikatos sąlygas; nupiginti elektros tiekiamą pra- monės reikalui.

Tiems reikalams tenkinti, anot Hopkinso, didelės kliūtis sudaro:

1) kapitalų susitelkimas ki- šėnėse nedaugelio žmonių, ku- rie dargi gyvena nepietinėse valstybėse;

2) pabaudos prekių prista- tyme;

3) tarifai;

4) viešo derliaus sistema ir

5) kreditų sistema.

LAIVŲ DARBININKAI PRIEŠ KOMUNISTUS

NEW YORKAS, rugpiūčio 8 d. — Amerikos laivų darbi- ninkų sąjunga (National Mari- time Union) pareiškė, kad ne- nori komunistų ir jų komuniz- mo.

Šios sąjungos narių susirin- kime dalyvavo apie 2000 ir daugumas jų griežtai nusistatė prieš komunistus.

Renkant valdybą (CIO sky- rių), dauguma jos išrinkta ne- komunistai.

— Anglų mano pakeisti santvarką Palestinoje, kuri bus kitaip suskirstyta. Tuo būdu bus pakeistas sumanymas kur- ti autonomine žydų valstybe.

ITALAI NEPERSEKIOS, TIK SUVARŽYS ŽYDUS

ROMA, rugpiūčio 6 d. — Italijos užsienių reikalų minis- terijos organas praneša, kad vyriausybė nemano organizuo- ti Italijos žydų persekiojimą, kaip tas daroma kitose valsty- bėse.

Sako, manoma tikėtai įvesti cenzą žydams, t. y. iš kiekvie- no tūkstančio gyventojų tik- vienas žydas galės turėti val- džios tarnybą.

— Prezidentas Rooseveltas šiomis dienomis apžiūri Pana- mos apsaugos įtvirtinimus ir kelius.

Sunkus žygis į Hankovą. — Japonų kariuomenei labai sunku kovoti su kiniais, puolant paliai Yangtzes upę į Hankovą. Labai kliūdo daugybė ežerų, kalnai ir kalneliai. Kai- raje japonų artilerijos karininkas priima pranešimus apie šaudymus pasekmes. Šio- mis dienomis kinai sulaukė japonų puolimą į laikinąją Kinijos sostinę Hankovą.

AMERIKA NORI SAUS KELIO PER KANADĄ Į ALIASKĄ

Tas vieškelis už 12 milijonų dolerių būtų naudod- mas daugiausia Amerikos kariuomenės ginklų vežimui į Aliaską

WASHINGTON, D. C., rug- piūčio 5 d. — Jungtinių Valsty- bių karo sekretoriaus padėję- jas Louis Johnson'as netrukus išvyks į Aliaską. Dabar kalba- ma apie jo kelionės tikslą.

Johnson'as skris lėktuvu iš Seattle, Wash. ir veis su sa- viam krūvą žemėlapių ir planų. Skriddamas jis apžiūrės apy- linkes.

Paaikėjo, kad Jungtinės Valstybės nori tiesti vieškelį per Kanadą į Klondike'ą. Amerikonai savo lėšomis sta- tys, tvarkys ir valdys tą vies- kelį, kuris būtų naudojamas kariuomenės ir kariškos me- džiagos vežimui per Kanadą į Aliaską.

Vieškeliu tiesimas atsieis apie 12 milijonų dolerių. Ka- dangi amerikonaį naudos savo

lėšas ir darbo jėgas, jie nori ir kontroliuoti tą vieškelį.

Dabar eina diplomatinės derybos su Kanados vyriausy- be. Amerikonai nori išsiderėti sau teisę tuo vieškeliu ir karo reikalams. Tik dar nežinia, kaip Kanados vyriausybė žiū- rės į tai, nes kitos valstybės gali čia įžiūrėti neutralumo lauzymą.

Kai tik prezidentas Roose- valtas patvirtins tą planą, ka- ro departamentas tuojau pa- siųstų inžinierijos kariuomenės dalinius tam vieškeliu tiesti.

Jungtinėms Valstybėms be- sirūpinant Aliaskos apsauga ir įtvirtinimais, labai svarbu turė- ti tokį tiesų vieškelį iš Jungti- nių Valstybių per Kanadą į Aliaską.

VĒLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

TOKIO. Rusų kariuomenė mėgino pulti japonų pozicijas į rytų pietus nuo Čankufeno kalno, bet buvo atmušta. Sovietų ginkluotos jėgos rengiasi naujam puolimui ir stengiasi už- imti ginčytiną kalną. Ligi šiol kautynėse žuvo apie 2,000 japo- nų ir rusų. Tuo tarpu Japonijos ir Sovietų Sąjungos dip- lomatai veda derybas.

Paimti i nelaisvę rusų kareiviai pasakoja, kad sovietų ka- riuomenės nuotaika yra nekokia. Rusų tanku dalinio va- das, kuris norėjo pasiduoti ja ponams, sušaudytas, o to dalie- nininkai pažeminti.

HENDAYE. Generolo Franko vadovaujami vyriausybė šaukia į karo tarnybą 18 metų amžiaus jaunuolius, gimusius 1920 metu sausio-kovo mėnesiais ir kuriems i kariuomenę būtų reikėje stoti tiktai 1941 metais. Kadangi karas dar nu- ites, frankistai nori sustiprinti savo jėgas ir po to atkai- lis puolimais baigt vaduoti visę Ispaniją.

Vyriausybinkai mano, kad frankistų kariuomenės didini- mas gali nusitęsti kokius du mėnesius. Bet rudenį prasidės lietingas oras. Tad karas visu smarkumu galės vėl pasireikė- ti tiktai 1939 metų pavasarį ir vasarą.

LONDONAS. Anglijos vyriausybė tariasi, kaip paveikti Sovietų Sąjungą ir Japoniją, kad būtų išvengta naujo karo. Numatoma stengtis, kad prancūzai paveiktų savo sąjungin- kinius rusus, o vokiečiai japonus.

PEIPINGAS. Kinų kariuomenė veikia pietiniame Mančuko pasienyje, iš kur japonai atitrūkė kiek savo kariuomenės. Kinai užėmė Tienghsinga, 60 mylių i pietus nuo Peipingo, ir iš kiekvieno japonų civilinių gyventojų trejeto išžudė du.

Kinai skelbia, kad jų kariuomenė galutinai sulaukė japo- nų puolimą ties Yangtzes upe.

WASHINGTON, D. C. Vakar ėjo kandidatų rinkimai (pri- mary) keturiose valstybėse: Arkansas, Idaho, Nebraska ir Ohio. Jungtinių Valstybių visuomenė labai domisi tais rin- kimais ir jų vaisiais. Visiems rūpi, kuri partija laimės: demo- kratai ar respublikonai.

LONDONAS. Jungtinių Valstybių prezidentas Rooseveltas leido dabar viešinti Europoje izdo sekretoriui Moręn- ūthau tartis su Anglijos vyriausybė dėl karo skolų grąžinimo. Pranešama, kad tos derybos bus neoficialios.

VARSUVA. Šiomis dienomis keli čekų karo lėktuvai skri- dė viršum Lenkijos žemės, 15 kilometrų nuo sienos. Lenkijos vyriausybė pareiškė Čekoslovakijai protestą ir įspėja, kad daugiau nepakės tokių įvykių.

WASHINGTON, D. C. Japonijos vyriausybė mano dar daugiau aukso siųsti į Jungtines Valstybes. Ligi šiol nuo 1937 m. kovo 8 dienos japonai atsiuntė čion savo aukso 352- 800,000 dolerių vertės.

PARYŽIUS. Prancūzai rengiasi steigti didelę karo laivyno bazę savo valdomoje kolonijoje Indo Kinijoje, savo kolonijų gynimo reikalui. Statybos darbai bus netrukus pradėti. Tam reikalui bus išleista ligi 400 milijonų frankų.

ROMA. Italų Lybijos gubernatoriums Balbo šiandien skris lėktuvu iš Tripolio į Berlyną be sustojimo.

Sušaudytas gen. Uborevičiaus ipėdinis

LONDONAS. — DAILY EXPRESS Maskvos korespon- dentas rašo, kad Maskvoje su- šaudytas pirmojo rango ko- mandarmas Bielovas. Kartu su juo esą sušaudyt dar septyni aukštieji raudonosios armijos vadai.

Kaip jau žinoma, Bielovas buvo paskirtas Baltgudijos ar- mijos vadu vietoje sušaudytojo generolo Uborevičiaus.

— Vilnietį Praną Žizmarą Lietuvos Kariuomenės Savano- rių Sąjunga pakėlė savo gar- bės nariu ir įteikė jam auksinį sąjungos ženklą.

ORAS

Numatoma: gali būti lietaus ir nedidelis temperatūros paki- tėjimas.

Saulė teka 5:59, leidžiasi 8:04. Dienos ilgis 14 val. 3 min.

SPAUDOS APŽVALGA

Lietuvos lenkai nenori unijos

Kaune einas lenkų DZIEN POLSKI rašo: "Mes apie Lietuvos ir Lenkijos uniją nesvajojame. Nematome nei reikalo, nei galimumo atgaivinti tai, kas buvo visai kitokiose sąlygose, o dabar tik istorijai priklauso. Norime, kad Lenkija ir Lietuva bendradarbiautų, kaip lygi su lygiai".

Bet Vilnius ir Vilniaus krašto lietuvių persekiojimas bus amžini šešėliai šitokiame bendradarbiavime. Jų išsklaidymas priklauso ne nuo lietuvių, bet nuo lenkų.

Idomus vajas

NAUJOS GADYNĖS bendradarbis pasiūlydavo matematinio akimys į kairiųjų LDS susivienijimo vaju ir rado, kad kuopos įrašė 124 narius, o redakcija pirmame puslapyje šaukia, įrašyta 978. Reikiama, kad žurnalas "prieš" (ar dirg) 854 nariai!

Ir kita idomu dalyką bendradarbis iškeičia: pilnu narių aplinktas tampa tik po dviejų metų.

"Amerikos lietuvių kongresas"

Amerikos lietuvių komunistai ir socialistai, kaip žinoma, susiplakė į vadina ALK, kurio pagrindinis tikslas raginti Lietuvos gyventojus daryti vidinį kruviną perversmą. Pagrindinis Amerikos lietuvių tautiskumas, tačiau, matyti neleidžia net kairiai lietuvių širdžiai šiuo metu Lietuvai mirtingai pavojui gaminti. "Kongreso" skyriaus sekretorius Brooklyne LAISVĖJE nusiskundžia, draugijos šitaip atsiliepė į jo prašymą sumesti \$45 lėšų delegatui į Scrantone įvyksia konferencija: LDS 15 000 kuopos davė tik po — \$1. Pileičių klubas ir SLA 38 kuopa po penkinke.

Žodžiai nesutinka su darbais

Pereitam mūsų komunistų suvažiavimui buvo raportuota didelis darnumas veikloje tarp mūsų rojus kūrėjų ir Minske betupinčių Maskvos garbintojų. Deja, Mizara LAISVĖJE priverstas parodyti kortas, kurios visai kitaip lošimą pavaro. Minske, matyti, įvyko "valymas", apie kurį jokių žinių laisviečiams neprausė. Ne tik neprausė, bet jos tiesiog prigavo: jie rinkę prenumeratas žurnalui PRJEKALAS, kurį stalinikai sustabdė, broliams prenumeratoriams Amerikijoje nei gu nepasakė. Jei išvalyta Minskas, su kuriuo mūsų kairieji broliai (kaip jie gyvėsi) gerai sugyvenę, tai ar ne laikas padaryti valymą ir Ten Eyck gatvės įstajogė. Juk sekama: toks tokį pažino ir ant alaus pavadino.

Sapnininko taktika

I sapnininką pasiūlydėjęs, rasi šitokių pareiškimų: "Paukštis reikiama naujiena". Sapnininko būdu įvykius, matyti, sprendžia ir mūsų socialistų NAUJENOS. Jos anądien rašė: "nesikišimas į Lietuvos tvarką reikiama — nekreipti Smetonos". Jos sako, tai Amerikos lietuvių tautininkų mintis. Visai ne, ponai socialistai: tautininkai smerkia tik tą Amerikos lietuvių taktiką, kuria reikalaujama iš Lietuvos gyventojų daryti visokius vidaus perversmus Lietuvoje, arba kuri reikalauja Lietuvos vyriausybės pasišalinti iš vietų. Amerikos lietuvių ne Lietuvos valstybės piliečiai. Jie joje negyvena ir nuosavybės teisių joje neturi. Socialistai ir komunistai ypač jokių teisių Lietuvos valstybės gyvenimo ar tvarkos klausimu neturi, nes jie atakliai ir apmaudingai kovoją prieš visas Amerikos lietuvių tautininkų ir katalikų pastangas tą valstybę padėti sukurti ir sutvirtinti. Lietuvos vidaus tvarka ir jos vyriausybės sudėtis tai grynai ir išimtinai Lietuvos gyventojų ir Lietuvos respublikos piliečių reikalas. Ką jie padarys, tas Amerikos lietuviams turėtų būti priimta ir gera. Bet tas nereikiama atsakymą "kritikuoti Smetonos" ar Lietuvos vyriausybės darbus. Kritikuoti vyriausybės darbus ir siekti vyriausybės sudaryti ir keisti, tai du skirtingi dalykai, kuriuos maišyti tarp bėdinau gali tik sapnininkai NAUJENOSE, bet ne rimtoje politikoje.

"Demokratija"

LAISVĖ ir VILNIS kasdien nuobodžiai gieda, būk Sovietų Sąjungai tai tobuliausia demokratija. Tačiau Sovietų Sąjungos išleista informacijų knyga sako, komunistų partija, kuri Sovietų Sąjungai valdo tautiškai 1.872,000 narių, o Sovietų Sąjungoje gyventojų 170 milijonų. Reikiama, vienas komunistas ten viešpatuoja ant 85 piliečių. Kokia čia demokratija?

Lietuvos konstitucijos demokringumas

Argentinos ISVIEN kauniškis bendradarbis štai ką apie naują Lietuvos konstituciją sako: "Demokratiškas valdymas yra valdymas per tautą. Ją atstovauja seime, kuris pagal šią konstituciją renkamas lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu. Pati tauta turi sprendžiamo balsą ir įstatymus leidžiant. Pavyzdžiui, jei prezidentas dukart atmeta seimo priimtą įstatymą, seimas gali būti paleistas. Naujas seimas renkamas balsu — už tą įstatymą, ar prieš? Ir jeigu susirinkęs naujas seimas tą įstatymą priima, prezidentas turi jį patvirtinti, nes tada aišku, kad to nori tauta". Vyt. Širvydas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO LINKĖJIMAI UŽSIENIO LIETUVIŲ JAUNIMUI

Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, atidarydamas pirmąją Tautinę Olimpijadą, pasakė kalbą, pareikšdamas ypatingą dėmesį užsienio lietuvių sportininkų dalyvavimui Olimpijodoje. Respublikos Prezidentas kalbėjo.

Man yra labai malonu pasveikinti pirmos lietuvių tautinės olimpijados rengėjus, jos dalyvaujančius ir svečius bei viešnius.

Bet kas pirmiena, tai dažniausiai esti naujiena. Taigi, kas yra olimpijada ir kokia jos prasmė?

Kam šiek tiek pažįstama senovės Ellada, tas atsimena istorijos, kad kas ketvirtį metų būdavo ruošiami Olimpijos polyje, o mūsdiškai tarant, didi graikų šventė, skiria kūno ir dvasios kultūros reikalams. Jos dalyviai diską mėtydavo, ietis blaškydavo įdavo, važiuodavo. Poetai ir mokslininkai skaitydavo savo raštus. Netruką ten nei dainos, vaidinimų, nei šokių. Kas savo žaismu, menu ir vinklumu kitus pranesdavo, kas laimėdavo lenktynes, tas būdavo visai atžymimas. Graikams olimpijada buvo didelis dalykas. Paplėčia plačiai buvo Agasos ir Viduržemio jūros pakrantės, įsikūrę ten savo kolonijas, jie buvo suskaidę į aibes didžiųjų ir labai mažų valstybių, dažnai pykos, riejos, ir vieni su kitais kariavo. Olimpijos šventė būtu betgi ta tvirta jungė, kuri laikė ir saugojo jų tautos vienybę.

Tautos, paveldėjusios graikų kultūros lobį, dvidešimtajame amžiuje irgi įsimanė, sekdama jų gražiuoju pavyzdžiu, kelti kas keleri metai savo olimpijados šventes. Turint nemažą savo tautiečių pasiklidusių per visas žemes rutulio dalis, pravartu palaikyti kultūrinio bendravimo ryšius. Tie tautiečiai yra susiradę naują tėvynę. Jai būdami ištikimi, negali tačiau pamiršti savo pirmosios tėvynės, davusios jiems ar jų tėvams gynybę.

Šit ir lietuviai, minėdami savo krašto nepriklausomybės dvidešimtį metų sukaktį, suvokę savo olimpijados šventę, pakvietė jon ir savo tautiečius.

Daugiausia Lietuva, jų susilaukusi iš artimų ir tolimų kraštų, džiaugiasi mūsų jaunimas, pasirušęs su jais sportuoti ir žaisti. Jie mums ne tik svečiai, bet ir artimi gimines, su kuriais norime laikyti glaudesnius ryšius. Mes labai geistume, kad jems būtų miela viešėti savo pirmojoje tėvynėje, kad, joje praleidę daug malonių dienų, niekuomet jos nepamirštų.

Žaisti, sportuoti ne tik maloni pramoga, bet ir naudinga kūno ir dvasios mankšta. Su ta nuomone šiandien, rodos, visi sutinkame. Juk kūno kultūroje pirmąją dvasios pradai.

Dailiai ir vinkliai judant, reikalingas ritmas ir išlavintas estetiškas jausmas. Taip esant, žaismas paartėja menui. Dargi imtynėse, kur viršū ima raumenų galia, judesiai turi būti daifūs. To reikalaujavo graikai iš savo atletų stipruolių. Gal niekur tiek nereikalinga drausmė, susivaldymas ir tvirta valia bei nuosakumas, kaip sporte ir žaisme. O padorumas, dargi riterišku, visų pirma. Imtynės bei lenktynės neturi priešų, o yra tik šalys geros valios ribose laikomos. Šis prasme, nėra nei nugalėtojų nei nugalėtųjų, o tik fair play — kaip sako angalai. Taip suprantamas ir daromas žaismas ir sportas turi aukštos auklėjimo reikšmės ir malonus visiems, kurie jo žiūri, kurie jį akyliai ir atsidedę seka. Kurie laimi, tiems neverta per daug didžiutis, o kurie pralaimi — per daug nuliūsti. Tai žino sportininkai ir dėl to nugalėtoji geris nugalėtojais, juos gerbia ir mokosi iš jų.

Sportas šiandien visuotiniškas, tarant, visuose kraštuose sios kloties.

KAIP PRIKELIAMA IŠ NUMIRUSIŲ

Atgijęs nabašninkas. — Mirtis ir atgijimas gyvulių pasaulyje

Neišaiškinta paslaptis. — Provanso aliejaus istorija. — Angina ir jos padariniai

Gydant tos rūšies ligas, iš organų sutrikimus. Pastaruoju laiku nustatyti anksti ryšiai tarp anginos ir inkstų uždegimo. Pastebėta — tokios, kurios apsaugo skilvius raumeninius audinius nuo naikinimo ir žaizdų. Visos eilės prancūzų, vokiečių ir amerikiečių gydytojų nustatyta, kad Provanso aliejus, jeigu jis yra švarus, gelbsti ir viena ir antra prasme. Toj srity daug nuopelnų tenka garsaus rusų fiziologo Pavlovo eksperimentaliams darbams. Vokiečių gydytojas Cimeris pataria kas trečią valandą išgerti po 10—15 gramų švaraus Provanso aliejaus. Kiti gydytojai, kaip Parturje ir Valko, rekomenduoją pusę valandos prieš valgį išgerti pusę arbatinio šaukšto to aliejaus, tą dozą nuolat didinant net ligi stiklo. Gydymo kursas trunka 2—3 savaites ir duoda labai gerus rezultatus.

Be viso to, Grosmanas, Safaras, Zasmėnas Si ir Sire, atlikę daug stebėjimų, nustatė, kad Provanso aliejus yra labai gera priemonė pašalinti iš tulžies pūslės taip vadinamus "akmenis", kurie yra skaudžios ligos padarinys ir kuriuos galima pašalinti tik chirurginėmis priemonėmis. Anksčiau buvo manyta, kad Provanso aliejus sutinpo tulžyje atsirandančius "akmenis" ir jie tuo būdu išnyksta. Tačiau Sire įrodė, kad aliejus tuos "akmenis" veikia dvejopai. Iš vienos pusės jis sužadina tulžies veikimą, kas neleidžia susiformuoti "akmenims", o — iš kitos pusės, pervertia tulžies pūslę susitraukti ir tuo būdu išstumti "akmenis".

Gydymas yra labai paprastas. Kiekvieną mėnesį per dešimtį dienų ligonis "ant žūdos", t. y. prieš valgį, išgeria 1—2 valgomus šaukštus visiška švaraus Provanso aliejaus, dėl geresnio skonio sumaišyto su keliais lašais citrinos sūkos.

Labai dažnai atsitinka, kad "akmenys", išėję iš tulžies, įstringa pūslės kanale, kuris eina į žarnas, ir tuo būdu sutrinka pūslės veikimas ir žmogus suseraga "geltonlige" ir pūslės kanalų uždegimu. Vartojimas tokiais atvejais Provanso aliejaus operaciją daro nebereikalingą.

Dr. Piljonas Provanso alieju vartojo kaip labai gerai veikiantį viduriams paluosuoti priemonę, o Liono gydytojas Veilis tuo aliejum sėkmingai gydė apsinuodijimus švinu.

Tuo būdu tenka pripažinti, kad žilos senovės gydytojai nebuvo jau tokie nemokūs, jeigu skelbė tiesiog stebuklingas savybes šios paprastos ir natūralios gydomosios priemonės. Staigūs temperatūros svyravimai, žvėrbūs vejai, drėgnas oras — visa tai, kuo pasigėdžiama rudens ir žiemos didesnėje Europos daly, yra priežastimi daugelio ligų, kilusių dėl našalimo, kaip tai: slogos, kosulys, gerklės uždegimas, skausmai krūtinėje ir t. t. Svarbiausia priežastis šių sezoninių ligų bene bus ta, kad savo pradžioje jos atrodo tokios nekaltos, kad persišaldžiusi žmogų sunku įtikinti, kad bent 2—3 dienas peitų laukan. Apie reikala kreiptis į gydytoją "dėl tokių niekniekių" nėra ko ir kalbėti.

Visi tokie persišaldymai ar našalimai, ypač gerklės persišaldymai, tikrovėje yra labai klaidingos ligos. Dažnai jos parveina per 2—3 dienas, bet taip pat dažnai menkas negalavimas sukelia net ir labai nemalonius padarinius.

Taip, pav., dėl gerklės uždegimo migdolines liaukose gali atsirasti pūliuoti sūtinimai, kuriems pašalinti tenka pasinaudoti chirurgu patarnavimu. Nalajmei, dalykas nesibaigia vien gerkle. Čia susisipetę miriadai nuodingų bakterijų steigiasi patekti į kraują ir ten patekę, sukelia įvairius vidujinius

SPORTO RŪMAI KLAIPĖDOJE

Lietuvos valstybė, besirūpindama Klaipėdos uosto tobulinimu, yra davusi ir miestui keletą monumentalinių pastatų. Daugiausia rūpinasi švietimo įstaigomis. Seniau buvo pastatyta puiki ligoninė, didžiuliai gimnazijos rūmai ir kiti pastatai. Siemet baigiant statyti ir įrengti Klaipėdoje Pedagoginio Instituto sporto rūmai. Rūmai gražiai baltai dažyti. Tai tikra Klaipėdos puošmena naujos miesto statybos rajone. Pačiame rūmų centre bus didžioji sporto salė. Aikštėje, bus didžioji sporto salė. Aikštėje, bus galima laisvai žaisti krepšinį, tinklinį, kumščiasvaidį ir tenisą. Be to, šonuose įrengiamos dar kelios

mažesnės salės gimnastikai ir mažesniems žaidimams. Didžiosios ir mažesniųjų salių grindys bus išgrįstos specialia kamštinio linoleumo medžiaga. Vienoje didžiosios salės aikštės pusėje yra tribūna svečiams ir du balkonai.

Rūmai pastatyti pagal naujausios technikos ir kūno kultūros higienos reikalavimus: turės modernius ventiliacijos įrengimus, maudykles ir sportininkams atskirus kambarius.

Rūmai turi būti baigti įrengti šių metų rugp. 1 d. Tuo būdu Klaipėdos sporto organizacijos šią žiemą galės naudotis patogiais rūmais.

SMAGENYS NESĄ SIELOS GYVENIMO BŪSTINE

Is Vienos praneša gana būdingą žinią, kuri nusaką naujų dalykų apie mūsų dvasios gyvenimą. Tos išvados yra patikrintos kai kurių bandymų duomenimis. Dar visai neseniai buvo labai bijoma operuoti smagenis, nes smagenys buvo laikomos sielos gyvenimo būstine. Dabar, kaip tyčia, daug kas išsiaiškino visai priešingai. Pasirodė, kad be tam tikrų smagenų dalių arba net didesnės jų dalies žmogus pasilieka protingas ir išmaningas. Šitaip tvirtina žymus smagenų ligų specialistas dr. J. Enmemoras, o taip pat prof. dr. Schleichas. Jie tvirtina, kad per 20 net daugiau operacijų teko išpausti smagenų kai kuriuos mazgus arba ganglijas, tačiau ligoniniai pagijo ir buvo visai sveiki, kaip prieš tai. Todėl ir pareikščiama, kad tos operacijos aiškiai liudija, kad likusių smagenų dalyse sūgeba išlyginti netekusių dalių funkcijas. Kiekvienas operacijos nuotykis liudijo, kad žmogaus gynybei ir logikai nebūtinos visos smagenys pilnoje savo neliečiamybėje.

Karys išėjęs iš ligoninės jautėdingą žinią, kuri nusaką naujų dalykų apie mūsų dvasios gyvenimą. Tos išvados yra patikrintos kai kurių bandymų duomenimis. Dar visai neseniai buvo labai bijoma operuoti smagenis, nes smagenys buvo laikomos sielos gyvenimo būstine. Dabar, kaip tyčia, daug kas išsiaiškino visai priešingai. Pasirodė, kad be tam tikrų smagenų dalių arba net didesnės jų dalies žmogus pasilieka protingas ir išmaningas. Šitaip tvirtina žymus smagenų ligų specialistas dr. J. Enmemoras, o taip pat prof. dr. Schleichas. Jie tvirtina, kad per 20 net daugiau operacijų teko išpausti smagenų kai kuriuos mazgus arba ganglijas, tačiau ligoniniai pagijo ir buvo visai sveiki, kaip prieš tai. Todėl ir pareikščiama, kad tos operacijos aiškiai liudija, kad likusių smagenų dalyse sūgeba išlyginti netekusių dalių funkcijas. Kiekvienas operacijos nuotykis liudijo, kad žmogaus gynybei ir logikai nebūtinos visos smagenys pilnoje savo neliečiamybėje.

DEVYNMEČIO BERNIUKO NUOTYKIAI MARESE

Klaipėda. — Devynių metų amžiaus Kintų valsčiaus ūkininko Petriko sūnus pasiėmė Kintų prieplaukoje vaitį ir išplaukė į mares meškeroiti. Tuo tarpu pakilo rytų vėjas ir nors berniukas norėjo grįžti į krantą, vėjas jo laivelį stūmė nuo kranto į mares. Pagaliau berniukas pavargo ir atsidavė vėjui valiai. Nors šaukė pagalbos, bet niekas jo negirdėjo ir vėjų varomas laivelis plaukė Nerungos link. Užėjo naktis ir po kelių valandų valielis pasiekė Nerungos krantus.

Prausius berniukas pamatė kaimą į kurį nubėgė. Tai buvo Preilos kaimas. Paspasakojo žvejams kaip jis čia pateko. Preilos žvejai telefonu pranešė berniuko tėvams, kad berniukas yra Preiloje, iš kur laimingas grįžo namo į Kintus.

Tai patvirtina ir Amerikos žymus psichiatras chirurgas dr. Sperfordas savo operacijomis. Jam kartą teko išimti visą pusę smagenų, nes jos buvo paliestos kažkokio audinio užgubojimo. Psichiatras chirurgas labai nustebė, kai ligonė padavė ir buvo ne tik visai sveika ir normali, bet dar net protingesnė. Pagal Sperfordo liudijimus minimali ligonė buvo pašalinti ne bet kokios smagenų dalyse, bet tiesiog galvos smegenų centrai.

Kaip nuostabią gamtą moka pritaikinti, išlyginti, pasirodžiusius trūkumus, parodo ir šitas nuotykis, kuris taip pat liudija apie nuostabią žmogaus dvasios gyvenimą. Vienam anglų kariui didžiojo karo metu buvo įvartyta į galvą kulka,

ISRASTAS "NEMATOMAS" LĒKTUVAS

Is Paryžiaus "Berliner Tageblatt" praneša žinią, kad Prancūzijos vyriausybė gavusi iš Anglijos aviacijos ministerijos pranešimą, jog anglose yra israstas "nematomas" karo lėktuvas. Lėktuvas pagautas po 15 mėnesių tyrinėjimo ir darbo. Anglija iš to lėktuvo laukianti labai daug naudos. Tačiau nereikia suprasti, kad lėktuvas yra visai neregamas. Jis tikrai padirbtas iš tam tikros, kiauurai permatomos medžiagos. Todėl lėktuvas pamatomas tikrai tada, kai jis labai žemai nusileidžia.

Tiesa, lėktuvas taip pat urzgia, kaip ir kiti lėktuvai. Todėl jis labai tinka antpuoliams, bet užtat jam skiriamas kitas vaidmuo. Tokie lėktuvai yra grynai naikintuvo tipo lėktuvai, o taip pat apsaugos ir žvalgybos. Be to, nauji kiauurai permatomi sparnai esą taip pat patvarūs, kaip ir paprastesieji. Tie lėktuvai dažniausiai būsia skiriami apsaugai, kaip bombonešiai vykdyti miestų antpuolius. Tada bus girdimas bendras lėktuvo urzgas, tačiau pirmieji lėktuvai arba apsaugos lėktuvai nebus matomi. Minimas vokiečių laikraštis, komentuodamas tą žinią, pareiškė, kad tai, tur būt, yra per anksti pasakelba žinia, nes lėktuvų specialistai jau seniai stengiasi išrasti nematomą lėktuvą, bet iki šiol dar nė vienas nebuvo pasisekęs.

TVARKO NEMUNO ŽIEMOS UOSTO KRANTINES

Kaunas. — Dabartiniu metu tęsiamą Kauno žiemos uosto krantų sustiprinimo bei pagrazinimo darbai. Ties Kanto gatve grindžiamas pakrantės kelias, kalami vandenin stulpai ir bus padarytas pylimas. Prie šių darbų dirba apie keturdešimt darbininkų.

Apiplėšė ir įsakė tylėti

Radviliškis. — Šiomis dienomis Radviliškio—Šiaulių plentė ruože du ginkluoti revolvieriniai plėšikai apiplėšė ūkininką V. Baranauską. Plėšikai atėmė 113 pinigais, dingo ūkininkui plėšikai apie plėšimaušiam policijos punktu pranešė. Užpuolikai stropiai įeskomi.

Lenku statistikos departamento direktorius Kaune

KAUNAS. — Į Kauną atvyko Varšuvos statistikos departamento direktorius. Čia jis nori susipažinti kaip Lietuvoje yra tvarkomi statistikos reikalai.

V I E N Y B Ė
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA
Brooklyne ir užsienioose: \$7.00
Pusė metų \$3.75
Trijų mėnesiams \$2.00
Vienam mėn. \$0.90
Vienam mėnesiui \$0.75

Redakcija siūdomi straipsniai turi būti parasyti tik vienoje lakto pusėje su autoriaus pavardė ir adresu.
Jungtinės Valstybės ir Kanadoje Metams \$5.00
Pusė metų \$2.75
Trijų mėnesiams \$1.65
Nesnaudoti rankraščiai nesuojami
Visos reikalavimai adresuokite: Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trulikas — Prezidentas.
J. Smirnos — Vėdijus.
J. Tytilava — Redaktorius.

KOKIŲ INTERPELIACIŲ ANGLŲ PERLAMENTE PASITAİKO

Prieš pat atostogas anglų parlamente buvo pateiktas paklausimas tautos sveikatos ministrai dėl tokio įvykio:

Viename Londono priemiestyje gyvena 70 metų amžiaus pensininkas James Alfredas Bouthittas. Gyvena pas vieną našlę, Martą Brabbenienę. Esąs geras nuomininkas. Todėl Brabbenienė juo uoliai rūpinasi. Ypačiai, kad senis yra menkos sveikatos. Kartą seneliui susirgus Brabbenienė pašaukė gydytoją. Pastarasis įsakė ligoniuvi gulėti, o šeiminiškai atitinkamai slaugyti jį. Per naktį būdėti pri ligonio Brabbenienė vis dėlto nenorėjo. Pašaukė ligonio kambaryje degančią sviesą ir paprašė, jei ko naktį prireiks, pasišaukti ją. Ligonis naktį nesisaukė nė karto. Tačiau rytą šeiminiškai rado jį kaip lavoną išbalusį, užsimerkusį ir sustyrusį begulinči lovoje. Brabbenienė išsigan-

do, palaikiusi jį jau nebegyvu. Nubėgusi pas tą patį gydytoją ir papasakojo jam ką mačiusi. Gydytojas išrašė atitinkamą mirties pažymėjimą, su kuriuo Brabbenienė gavo iš atitinkamos įstaigos leidimą palaidoti mirusįjį. Paskui Brabbenienė užsakė ten karstą ir susitarė dėl pačių laidotuvių. Grįžusi namo tačiau dar labiau išsigando, kai tariama velionį rado ramiai besėdintį lovoje. Su karstu ir laidotuviemis, žinoma, teks palaukti.

Atsakydamas į šią interpeliaciją tautos sveikatos ministras pareiškė nematęs čio didelio susikaltimo, juoba, kad ir tariamas velionis tik pasijuokęs iš viso to. Pati Brabbenienė, anot anglų spaudos, yra labai pasipiktinusi tokia interpeliacija. Kam girdi, turėjo jos vardą ir garbę išvilkti viešumon, kai, esą, kas svarbiausia, misteris Bouthittas tebėra gyvas.

KELELIU EIDAMAS GAILINGAI VERK DAMAS

Mūsų specialio Lietuvos korespondento

Šitaip prasideda viena graudingiausių lietuviškų dainelių, kurią sukūrė mūsų broliai, keliaudami į visas keturias pasaulio puses. Palikdami gimtinės laukus, gimtojo namo dūmus, nuo kalno paskutinį kartą atsigręžę į tą pusę, kur praėgo laimingosios vaikystės dienos. Rūstaus, vargano gyvenimo vejami mūsų tėvai su ašaromis keliaudavo parsinešti laimės į tolimas šalis ir keliaudami dainuodavo;

reiviai mėgino savo laimę Lietuvos laukuose. Salako miškuose bekeliudamas matai supiltus kalnelius, kuriuose lisis prancūzai su savo ginklais. Štai kodėl mūsų sesės subaltos vakarais taip graudingai dainuoja apie kelią vieškelį, apie didžią kelionę. Teko mūsų broliui smarkiai pakeičiuti. Teko mūsų Lietuvai pamatyti visokių keleivių.

kinėlių nusivylimas, kai vieną vakarą, grįždamį namo, nebėra kelio. Jo vietoje šniokštė putodamas vandenynas. Nieko negalėjo pagelbėti ir subėgę tėvai. Vandens galybės vis tiek neįveikė. Vaikams liepė pasilikti mokykloje, o kol vanduo atslūgė, tėvai atnešdavo prie upės duonos kepalą ir jį išimagine sviesdavo per sėlstantį bangas: imkite, vaikai! Rytoj daugiau gausite.

Keleliu eidamas, gailingai [verkdamas, Parpuolęs ant žemės, kryželį bučiavau...]

Mūsų tėvai moka daug pasakoti apie kelius rusų laikais. Nuo Kauno per visą rytų Lietuvą, pro Zarasus vingiuoja plentas į Petrapilį. Tai buvo vienintelis padoresnis kelias, kurį rusai susiprato išvesti per Lietuvą. Žinoma, ne tam, kad lietuviams būtų patogiau susisiekti. Šis plentas pastatytas buvo karo reikalams. Išvedus plentą, rusų caras Mykalojus sėdęs į karietą ir iš Petrapilio išvažiavęs su komisija priimti naujojo kelio. Karietoje taip pat sėdėjęs ir inžinierius. O reikalas toks: ties Leliūnais plentas daro tokias painias kilpas, kad didžiausias Amerikos auto čempionas čia turėtų nusisukti sprandą. Caras pasakė inžinieriumi tokį sprandą: kadangi, sveikas, taip mėgsti kilpas, tai vieną užsimauk ant kaklo ir pasikark! Kaip pasakojio žmonės, inžinierius taip ir padaręs.

Tokie būdavo keliai rusų laikais, kuomet viršaičiams turėjo kiek galint daugiau ištraukti kvišų, išgerti degtinės su sekretoriumi. Prieš karą pro mūsų kaimą vingiuodavo siauras, lietaus išneštas šuntakis. Rusų kariuomenė kaip tik turėjo trauktis šiuo keliu. Tačiau rudenį su patrankomis. Vienas karininkas išsitraukė žemėlapią ir ėmė grąsinti vienam ūkininkui, —sakydamas, kad karo knygoje yra pažymėta, jog šia vieta praverstas vieškelis. Rusų valdininkai mokėdavo ir taip vieškelius tiesti. Gave įsakymą ir pinigus, po kelių laikų jie pranešdavo valdžiai, kad kelias jau gatavas.

Sunku būtų surasti kitą tautą, kuri tiek daug kalbėtų apie kelius, vieškelius. Kitos kalbos turėtų vieną žodį šiam reikalui. Anglai stačiai sako road ir nieko daugiau iš šio žodžio neišpausi. O lietuviai iš kelio padarė dešimtis žodžių. Čia ir kelenos, atrodo, lyg būtų supusmuotos keliaujant. Sale kelio vieškelio gyvena šaltysūs. Sutems tamsi naktuzėlė, kur aš nukeliausiu, naktynėlė gausiu. Bernelis šeria savo judberėlį per visą nedėlę, kad subatos vakarėlį galėtų išjoti už šimto myliųmylių. Jis joja pro žalias gireles, saulė mirga, jis nusilaužia putino šakelę, sušeria žirgų per galvę. Bernelis nujoja už šimto mylių į margą užsiuvis dvarėlį. Jo jau diena, jo jau naktį, nieko gero neprijoja. Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau, paukščio sparnus kad turėčiau.

Ilgus dešimtmečius Petrapilio plentas riogsojo dykas, apleistas. Pakelėse ganėsi ožkos, laimingai gyveno čigonai su vežimais. Kart kartėmis pradundėdavo ketveto arkliai tempiamas pašto dilizanas, prajodavo kazokas.

Kiek idomijų pasakų ir atsiminimų slėpdavo savyje tie visi sunkeliai ir takeliai. Kaip velnias iš tų us grįžtantį ūkininką ved davo po raistus ir balas. K piktosios dvasios važiuotojui imdavo pliekti veždais per galvą, kaip nuo kelno dardėdavo per visą naktį ratai, kuriuose sėdėdavo ne gyvas žmogus. Kaip iš patilties išlėkdavo baisus vempetas ir keleivių su vežimu nupūsėdavo į upelį, arba kepurę nusešėdavo į balą.

Kalba istorijos knygos apie lietuvių karžygius, kurie užsidenge meškenomis, užsėdę ant greitųjų žemaitių jodinėdavo į tolimas priekų sodybas, lankydavo rusų ir gusų žemes. Ak ir daug svetimų žmonių trypdavo arklį kanopomis Lietuvos žeme. Lietuvis jau nuo amžių prirpato prie judraus gyvenimo, galima sakyti, jis gimė pakelėje. Tad ir neuostabu, kad mūsų žmonės tokia daugybė dainų keliatinių. Kiekvieną žymesį karo žygių lietuvių artojai apdainuodavo ir jį taip palikdavo amžių atminimui.

Mūsų laikais Kauno-Zarasų kelias pradėjo visai kitą gyvenimą. Pataisytas, atnaujintas. Čia diena ir naktį ūžia motorai, veža keleivius ir prekes didžiuliais, moderniais autobusais. Ožkos Lietuvoje jau atgyveno savo amžių, o jeigu jos ir ganytųsi paplentėje, tai ne kiekvienas vairuotojas lauks, kol nuo plento savu noru pabėgs gyvulus, ar višta. Dar neseniai kaimietis iš Utenos turgaus, žinoma, gerokai įkaušęs, parvažiuodavo plentu miegodamas. Arklis puikiai žino namo kelią. Vietomis sustoja, pra-graužia žolės ir taip per kelias valandas ūkininkas pabunda savo kieme. Motorams ėmus siusti plente, miegą mėgstantiems artojams tenka arba lenktis plento, arba važiuoti vieškeliais. Nės automobilijų sirena labai trukdo žmonėms miegoti.

Tos pasakos ir dvasių istorijas jau senokai išblaskė mūsų pačių valdžia, griežtai paskelbusi kovą visiems šunkeliams ir takeliams. Patys artojai pamatė, kad bendrai padirbėjus, gyvenimas darosi gražesnis. Mūsų apylinkėje nebėliko nė vieno jau šunkelio, išlaskė iš po linguojančių tiltelių visos dvasios, keleivio jau nemušė per galvą velnias. Kuomet kelias siauras ir vingiuojasi per mišką, nelgaj reikia laukti, kad medžio šaka užkabintų nosį, arba nuneštų kepurę. Viršaičio budriai tikrinami ir pačių ūkininkų prižiūrimi, Lietuvis keliai kismet pasipuošia naujais grauzo sluokniais.

Štai Mandžiūrius karas. Aš atsisėdau ant akmenėlio ir atsidūsau, vai Dieve mano. Tėvelis senas, broliukas mažas, o mane vieną kareliną veža. Viena sesytė žingą balnojo, kita sesytė graudžiai raudojo. O šį trečioji, pati mažoji vartus atkėlė ir palidėjo. Paskui praslenska daug dienų ir naktų, sesytės susitaria eiti ant vieškelio, broliuko laukti iš Mandžiūrielio. Jos ilgai rymojo kryželėje ir pagaliau išvydo parlekiant žirgelį su kardu, bet broliukas jau nebeįgrižo. Mūsų priespaudos metai vaizdingai atspindėjo tės kelio dainose. Sunku akmenėliui ant kelio gulėti, sunku našlaitėlei žemėje gyventi.

Nuo Salako į Tauragnus rusai išvedė senais laikais vieškelį, nes čia reikėdavo dažnai važinėti valdininkams. Išvedė ir ėmė girtis savo darbu. Sako, kad net pačiam carui negėdą tokiu keliu važiuoti. Vieną lietingą rudenį, tame puikiajame vieškelyje, ties Duobulės kaimu, pačiame vidurdienyje nuskenodo trys keleiviai su arkliais ir vežimu. Kelias buvo pavilnęs lyg ežeras. Keleiviai manė, kad vieškelyje tik paviršiumi vanduo ir drąsiai suragino arklį. Bet šis drąsumas brangiai atsėjo. Bangos ėmė nešti vežimą, arklis atsiskakė eiti savo pareigas ir pasidavė likimui. Žmonės pasijuto šaltame, drumsliname vandenyje, kuris šnioksdamas pro vieškelį tekėjo į liūliuojančias pievas. Dar ir dabar su šurpu pasakojia apylinkės žmonės apie puikų rusų vieškelį, kur pačiame vidurdienyje rado mirtį trys keliatojai.

Pulgis Andriūšis

Kelyje pasitaiko ir linksmesnių dalykų. Ateina Fuduo, darbai baigti, berniukai daug laisvės, šiltas, gražus rudenėlis. Tiesus kelias, vieškelėlis. Aš nujosiu pas mergelę, nuraaminsiu sau širdelę. Arba daina apie Salako žygd. Salako žygd kelio važiuo šleiva kumelė ir ta ne savo. Žvajra mergelė keleliu ejo, ėmė ją žydas, sužavėjo. Geriau kumelė šleiva važiuoti, negu mergelę žvajra bučiuoti.

Vasaros sausros būdavo tikras dangaus palaiminimas ūkininkams. Saulė išdžiovindavo visas balas ir upelius. Žmogus galėdavo su arkliais išsikapstyti kiekvieną šunkelį. Ties Sirvydžių kaimu, Tauragnų valstyje teka nedidelė upė. Vasarą vandens telieka pakrūmėse ir patiltėse. Niekas ir manyti nemano, kad pavasarį šis upokšnis virsta užiančiais Nemunais. Smarki srovė sunaikina visa, ką randa pakelyje. Nepasigailėdama nei silpnai su krautu žlono, nei permesto liepto. O žmonėms vis tiek reikia važiuoti. Pavasarį kokią savaitę būdavo nutraukiamas susisiekimas. Šiapus upės esančio kaimo vaikai lankydavo Sirvydžių mokyklą. Koks buvo mo-

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

VABZDYS, KURIS PASI-VERČIA GELE

Šiomis dienomis grįžusi iš Assamo, šiaurės rytų britų Indijos provincijos, botanikos ekspedicija paskelbė gana idomių tyrinėjimų duomenų. Čia jie patyrė, kad vienas augalas, kurį visi iki šiol laikė gele, nėra gele, bet vabzdys. Dar daugiau: ne vabzdys. Jau iš seno žinoma, kad kai kurie gyvuliai pasidaro neatskiriami nuo augalų tik tuomet, kai jie jaučia pavojų. Kai kurie jų šiuo atveju sugeba net ir spalvą pakeisti. Tačiau šios ekspedicijos išvados atidengė dar iki šiam laikui nežinomą paslaptį, kad yra gyvių, kurių išvaizda visai vykusiai primena gele. Pavyzdžiui, Bengalijoje ir ypatingai Assamo džunglėse labai gausu mažų baltų gėlių. Jos tuo ypatingos, kad yra apsigaubusios baltu jautriu šydu, kurį kiekvieno metu tartum tikras žiedadulkes, gali numesti. Tačiau šios gėlės iš tikro nėra gėlės, bet vabzdžiai, kurie, pajutę besitartinantį pavojų, tuoj pasikeičia. Kai pajunta besitartinantį vabzdžių iškantį paukštį, tuoj pavirsta gele.

TISKEVICIAI DALINASI TURTAIS

PALANGA. — Dabar į Palangą yra suvažiavę visi grafai Tiškevičiai. Visi jie tariai dėl savo turto pasidalinimo ir dėl derybų su Lietuvos vyriausybe turto pardavimo reikalu. Ar Lietuvos vyriausybė atpirks Palangos parką su visais trobėtais ar ne, paaiškės šiomis dienomis.

AUDRA PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

ZIEZMARIAI. — Audra su perkūnija neapleido ir Ziezmarių apylinkių. Ten siautusi audra pridarė milžiniškų nuostolių: išguldė javus, išrovė medžius, sudegino daug trobų ir t.t.

Vien tik Budivonių km. buvo sudėginta daug trobų ir padaryta apie 15.000 litų nuostolių.

Klaipėdos vokiečių pastatys net tris laivus

KLAIPEDA. — Vokiečių laivų susisiekimo b-ve Hamburg—Amerika linija Klaipėdos laivų bendrovei Lindeneau užsakė pastatyti net tris laivus, kurių vienas bus keleivinis, o kiti du prekini. Už visus tris laivus teks sumokėti per vieną milijoną litų.

Klaipėdos seimelis prieš Did. Lietuvos amatininkus

KLAIPEDA. — Klaipėdos krašto seimelis paskutiniame savo posėdyje svarstė apie 12 įvairių klausimų. Tame posėdyje buvo priimta keletas naujų įstatymų projektų. Jų tarpie priimtas įstatymas apie vertimas savarankišku darbu Klaipėdos kr. Pagal tą įstatymą labai svaržomas iš D. Lietuvos atvykusių amatininkų veikimas Klaipėdos karšte.

Steigiamas šiaurės asigalio viešbutis

Iš Norvegijos pranešama, kad su valstybės 30.000 kronų parama yra steigiamas šiaurės asigalio viešbutis. Viešbutis nebus prie pat šiaurės asigalio, bet vis dėlto tai bus toliausias viešbutis šiaurėje. Špečbergeno apylinkėse. Viešbučio patalpai išnaudos kažkokią anglių kasyklos būstinę. Šiaurės asigalio viešputį tvarkys ponis Borgen, kuri, kaip praneša spauda, jau su visu personalu ir naujojo gyvenimo reikmenimis išvyko į vietą. Viešbutis organizuos plačias pašliūžų ekskursijas, taip pat leis važinėti su šiaurės šunimis ir vykdyti kitas šiaurės asigalio pramogas. Manoma, kad naują viešbutį lankys daug turistų.

Palangoj skendo žydas

Palanga. — Šiomis dienomis Palangoj vyrų paplūdymyje skendo žydu tautybės vyras. Jis buvo patekęs į bangų sukūrij, nuneštas toli nuo kranto ir nebeturėdamas jėgų su bangomis kovoti, pradėjo skęsti. Netoli buvę žmonės, išgirdę pagalbos šauksmą, skęstantį išgelbėjo.

BALDU IR RADIJU KRAUTUVE

PHILADELPHIA. Pa. — Philadelphiajios ir apylinkės lietuvių, pirkite baldus iš LIETUVIŲ FURNICIŲ KRAUTUVES, 1427 S. Second Str., Telefonas, Fulton 4844.

Pas juos gausite geras prekes ir teisingą patarimą. Taip pat klausykite jų radijo programų, kuriuos transliuoja p. Petronėlė Antanaitienė, trečiadieniais, 9 val. vakare iš stoties WHAT. Jos programos tarnauja vien lietuviams ir jų reikalams.

TAI BENT SENAS DIZERTIRAS

KAUNAS. — Kariuomenės teismas neseniai svarstė ūkininko L. bylą, kurioje jis buvo kaltinamas 1919 metais nestojęs kariuomenėn, bet kažkaip karo tarnybos išvengęs. Tas reikalas buvo išaiškintas tik pernai. Teismas ūk. L. pripažino kaltu ir nubaudė 3 mėn. kalėjimo. Paskiru prašymu jis kreipėsi į atitinkamas įstaigas, kad bašmės vykdymą jam atidėti iki rudens.

Šaulių Sąjungos sporto kursai Neringoje

KLAIPEDA. — Nuo liepos 31 d. ligi rugpičio 21 d. šaulių sąjungos štabas Neringoje ruošia šaulių sporto vadovams kursus — stovyklą. Kursai prasidės rugpičio 1 d. Visi kursų dalyviai atvyksta liepos 31 dieną.

Šie kursai yra ypatingai svarbūs, nes jie skiriami Šaulių Sąjungos 20 metų sukaktuvėms pasiruoti.

DAR VIENA HIDROELEKTROS STOTIS

NAUMIESTIS. — Kudirkos — Naumiestyje ant Šešupės statoma hidroelektrinė stotis. Dabartiniu metu stoties statymo darbai eina pilnu tempu. Apie rudenį ši nauja stotis jau galės tiekti elektros energiją.

VISAS BIRŠTONAS BUS APSVIEŠTAS

BIRŠTONAS. — Raudonojo Kryžiaus valdyba nutarė Birštone pastatyti modernią didelį viešbutį. Viešbutyje bus įrengti visi reikalingieji patogumai. Numatyta įvesti naują elektros liniją, kad visi Birštono vasarnamiai būtų aprūpinti tinkama elektros šviesa.

KLAIPEDOJE STATOMI NAUJI FABRIKAI

KLAIPEDA. — Klaipėdoje prasidėjo naujų fabrikų statyba. Dabartiniu metu Klaipėdoje statomas naujas vinių fabrikas. Greitu laiku ten pat numatyta pastatyti naują lakų ir dažų fabriką.

Prie Šešupės vagos suregulavimą šiuo metu dirba 350 darbininkų. Darbininkas per dieną uždirba 7—8 litus. Dirbama daugiausia akordiniai. Apylinkės ūkininkai taip pat turi pelno, nes darbininkai ūkininkams nemaža duoda uždirbti.

—Kačerginės kurorto vasarotojai pasistatė sau medinę bažnytelę, kuri praeitą savaitę ir pašventinta.

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis eina 23-ti metai Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARIPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje \$2.00 Pusei metų \$1.00.

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVA, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite:

"DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

•Skaitytit Vienybę

VIENYBĖS KNYGŲ SĄRAŠAS

PONIA BERTULIENE — J. Grušas	25
PUOTA—Nuskintas Ziedas — parašė Bijūnas	19
PINGVINŲ SALA — Anatole France	50
POLITIKŲ EKONOMIJA — V. K. Račkaukas	25
PAVEIKSLAI — parašė Zemaitė	10
PAINIAVA — Zemaitė	10
PARYZIAUS KATEDRA — V. Hugo	35
PIRMIEJI GAMTOS PASAKOJIMAI	25
PRICKUS ENGELS (biografija)	19
PASAULIO LIETUVIAI — Rusečas	75
PALAIMINTAS TRIŠOS — J. Tilvyčio (eilės)	19
PRADŽIAMOKSLIS — A. Smiega	19
PASAULIO MINČIŲ ŠALTINIS — J. Budrikas	19
PERKONIJA IR PERKUNSGARJAI	19
PASAULIŲ KARAS — H. G. Wells	25
POTAŠAS IR PERLMUTERIS (drama)	25
RUDUO — K. Zgota	10
RANKVEDIS PRANCŪZŲ KALBOS	25
RYTŲ SVEČIAS — K. Puida (drama)	20
SAKALĖLIS — Esmaitis	50
SVEICARIJA IR JOS KALNAI	15
SIRDIS — Ed. de Amieis	50
SVEDU LAUDES SVETIMIAS — K. Puida	15
SVETIMOJ Padangėj Pasaulio Verpetuose—Jokubaitis	50
SEŠELIAI — parašė Tulelis	35
SAUSIO DEVINTA — Maksim Gorky	10
SUNKIAUSIAS LAIKAS — A. Rucevičius	25
SAPNAI — G. Schreiner	15
SAULIAI MEKSIKŲ — M. Reid	50
SARUNAS — V. Krėvis (drama)	25
STĖPAI — K. Puida (drama)	20
SALJAMONO SAPNAS (drama) — Br. Vargšas	15
SULIG NAUJAUSIOS MADOS (komedija)	15
SUDAUNUOTA DAINA (drama) — V. Venčienė	25
SUSITAIKINIMO SVENTĖ	15
SOKIAI (komiškas dainos—muzika) — V. Nickaus	05
SAMSONAS IR DALILE (Bibliška mitės tragedija)	15
SVAJIUS (tragediška poema) — Viskoska	15
SVETIMO DARBAS	25
SODŽIONO TEOLOGIJA	15
SALIN GINKLUS	20
TRIMITAS	25
TOKSTANTIS IR VIENA NAKTIS	15
TRYS KELEIVIAI — T. Vyšniauskas	25
TEIŠYBES PASAKOS — M. Šaltis	15
TEVYNES KELIAIS — Ljudas Gira	15
TEVYNES LAUKUOSE — Jovaras	15
TREMTINIS — V. A. Tulys (drama)	15
TIKRAS ŽENYBINIS GYVENIMAS	15
TOMO NUOTYKIAI	15
TVANAS	15
TIKRI JUOKAI	15
TECHNIKOS STĖBOKIAI	15
UŽKAPŪTAS ŽVIRBLIS (apsyaka)	15
UŽSIPELNE DIPLOMŲ (drama)	10
VARGDINIŲ — Aleksandras Fromas	15
VAIZDAI—VAIZDELIAI — J. Banilius	25
VAIDILA (novelė) — parašė K. J.	15
VOKIŠKASIS SIAUBAS — Dr. J. Plėnins	25
Vytauto Didžiojo Sumanymas Vainikuotis Liet. Kar. V.	25
VAIKŲ DRAUGAS — P. Šinkūnas	10
VELIAVOS AKYVAIZDOJE — J. Verne	25
VAIKŲ DARBYMETIS III Dalis — Murka	50
VIENA DIENA BE MELO (apsyaka)	15
VAIZDELIAI — Lazdynų Pelėda	15
VALSTIEČIŲ SAJUNGA Belgijoje ir Holandijoje	25
VINCAS KUDIRKA — J. Gabrys	25
VELNIAS ISRADEJAS — P. Buks (drama)	25
VALKATA — J. Pleiryš	10
VALSTIEČIAI IR 1831 m. REVOLIUCIJA Lietuvoje	35
VIKRUS VAIKINAS (apsyaka)	10
VISUOMENES INSMIAI — Prof. Bagdanovo	10
VILKŲ LIZDAS — A. Vegėlė (drama)	25
VEHDMAINYSTĖ IR MELE — Schiller (drama)	25
VYŠNIŲ SODAS (komedija)	25
VARPININKAI — Esmaitis (drama)	10
VANAGO SAPNAS — Vanagaitis	05
VANAGO PLUKSNA — Vanagaitis	05
VERGIJOS GRIUVESIUOSE — Kesinias	15
VILNIAUS REIKSMĖ LIETUVAI	15
VISUOTINA ISTORIJA	15
VELNIO ISTORIJA	15
VEJINIS MALŪNAS	10
VISUOMYBĖ	15
ZMOGAUS IR PILIEČIO TIESOS — Kabanova	05
ZEMAITIS RASTAI	25
ZEMIŲ DULKES — M. Radzevičiūtė	25
ZVAIGZDĖ (apsyaka) — V. Gieda	15
ZMONIŲ IR GYVULIŲ PAJAUJINIMAS—K. Alekas	15
ZIPONAS BEI ZIPONE — J. Basanavičius	15
ZEMĖ IR ŽMOGUS — Dr. P. Avizonis	10
ZMOGUS — J. Akuratario (apsyaka) — v. J. Banilius	10
ZEMES RŪJUS — S. Pitka (drama)	25
ZMOGAUS KONAS	25
ZMOGUS ŽMOGUI	25
ZYGII GODOŠ — Ljudas Gira	25
ZEMES APRASYMAS	25
ZMOGUS IR GYVULIAI	25
VALDIMIERAS (apsyaka) Kun. J. Milukas	10
ZVERYS IR ŽMONYS	25

VIENYBĖS SKAITYTOJAI užsisakydami šias knygas gaus šias knygas už pusę čia pažymėtos kainos.—Su užsakymu turi būti siunčiama ir pinigai.

Užsakymus siųskite su aiškiu savo adresu. VIENYBĖS ADMINISTRACIJA, 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

VIENYBĖS PIKNIKE BUS MALONU JAUNIEMS IR SENIEMS

Kontestas Miss Vienybė 1938... Mažų vaikų konkursas... Įvairūs sportas ir kitokios įvairenybės...

Visa tai įeina į didžiulę programą, kuri gerokai nusitęs.

Po viso to prasidės linksmoji dalis... Ha, ha. Linksmoji dalis... Kas to nemėgsta, kam tas nepatinka? Ir senas ir jaunas ir mažas ir didelis mėgsta linksumą. Nėra ko kalbėti apie jaunimą. Jaunuolių troškimas šokti, linksmai gyventi. Juk šokyje glūdi viskas. Atsiranda kalba, užmezgama pažintis.

Ir kas gi nemėgsta svajingo valsio, ar skubaus fokstroto? O ką bakalbėti apie meilės valsus ir smarkųjį "Big Apple"... Ne vieną šį melodiją linksmina ir širdužė kutena:

*Džiazbandas siaučia
Tuo labiau prisiglaus,
Sirdelė mano,
Ar myliu tu neklaušk...
"Sokų pažinsim mes,
Mūsų širdžių gelmes,
Gyvensim amžinai,
Mylėsimės karštai"...*

Šių dienų jaunimo mėgiama... ramoga yra šokiai.

Ir tik taip bus griežiama ir linksmai šokama milžiniškame VIENYBĖS metinėje piknike, kuris, taip ilgai laukiamas, artėja. Linksmoji sukturė (polkute) ir seną ir jauną sužadina. Tai krečiama kaip iš "peties," kaip žmonės sako.

Ta visą malonumą suteiks populiarus Jezavito orkestras, kuris jau ne sykį linksmino didesnius minias žmonių, bet šį kartą dar didesnis linksnumas ir malonumas užtikrintas. Cit, klausykite: orkestras švelni melodija jau šiandien girdėti...

Bet kas bus šį sekmadienį? Geriau neklaukite. Bus įdomiau. Atvykę — išgirsite ir įsitikinsite. Reporteriai kartais iš anksto perdeda. Geriau įsitikinti pačiam. Patariu visiems, nes pats tą darau.

Taigi, jaunimas tą dieną švęs savo linksnumo ir pramogų dieną. Bet kur gi dings mūsų mamytės, tėvukai ir kiti tolimi svečiai? Atrodo keistas klausimas. Juk jie namuose nesėdės per lietuvių dieną, bendrą lietuvių suvažiavimą, kada di-

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėję savo Williamsburgo ofisą I
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 val.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

džiulės minios susies į vieną vietą, kur bus linksma ir smagu, kur lietuviai švęs savo vienybės šventę. Ne, jie neprivalo namie sėdėti. Bet ką gi jie ten veiks? Palikite tai apibūdinti kitoje skiltyje.

Dailininkas Subačius pieš vaikų krašto vaizdus

Liepos mėnesį iš Romos į Lietuvą atvyko dailininkas bruklynietis Subačius.

Dailininkas Subačius kelerius metus studijavo meno mokslus New Yorke ir kt. Amerikos Jungtinių Valstybių miestuose. Pernai išvyko į Romą, kur Karališkoje Meno Akademijoje tobulinosi meno srityje.

Tautinės Olimpiados proga Subačius atvyko į Lietuvą, kurią mato pirmą kartą. Jis su skulptorium Rimša apžiūrėjo senesnius Kauno pastatus. Pažaislio vienuolyną ir išvyko į Suvalkų kraštą.

Dailininkas kurį laiką gyvens Virbalio — Vilkaviškio apylinkėse, kur nupieš vieną kitą paveikslą.

SAUGUMO-ŠAUKLYS

Nors jau daug nuveikta saugumui padidinti miesto gatvėse, betgi dar daug reikia padaryti. Daugelis automobilių valdytojų reikia dar mokyti ir auklėti.

Didelė dalis jaunuolių, kurie mokosi arba jau valdo automobilių, įsivaizduoja, kad jie jau puikiai važiuoja.

Pakeitimai automobilių statyboje reikalauja vis naujos valdymo technikos. Nuolat didėjantis susisiekimas ir kitos sąlygos vieškeliuose reikalauja naujo patyrimo. Skirtingos statybos keliai reikalauja naujų žinių ir nusimanymo, kokių greičių ir kur saugiai galima važiuoti.

Su tais visais dalykais reikia gerai susipažinti ir įsigyti patyrimo. Nekalbant jau apie jaunus važiuotojus, ir senesnieji patyrę automobilių vairuotojai turi naudoti naujas priemones ir naujoviškai saugiai važiuoti.

Miesto gatvėse jau pasiekta didesnio saugumo. Tuo tarpu tenka rūpestingai kovoti su automobilių nelaimėmis užmiestyje. Todėl miestiečiai automobilstai turi atsargiai važiuoti ne tik miesto gatvėmis, bet ir užmiestyje. Jie turi naudoti ir naujesnę važiavimo techniką.

Skelbkitės Vienybėje

VIENYBĖS PIKNIKAS

Dienraščio Milžniškas

SEKMADIENY,
Rugpiūčio 14 August 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE
Maspeth, L. I., N. Y. Betts ir Maspeth Avenues,

VIENYBĖS PIKNIKAS

MISS VIENYBĖS 1938 METŲ RINKIMAI
MAŽŲ VAIKŲ KONKURSAS (CHILDREN'S PARTY)
DAINOS — ŠOKIAI — ŽAIDIMAI
SPORTO VARŽYTINĖS — BOXING BOUT
VISI Į MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

PAKEIS PIENO KAINĄ

Žemės ūkio departamentas. Washington, D. C. pavadė rugpiūčio 20 dieną daryti referendumą dėl pieno kainos nustatymo.

Tas referendumas turės didelės reikšmės New Yorke ir Naujosios Anglijos valstybėse.

Ligi šiol už šimtą svarų pieno buvo mokama nuo vieno dolerio ligi \$1.70. Dabar numatoma mokėti \$2.45.

Dėl tokios kainos pakeitimo, pieno kvortos birželio mėnesio kaina padidės beveik dviem centais.

Gyvulių ir paukščių mėgėjas

—Sakyk, Jonai, ar tu mėgsti gyvulius ir paukščius?

—Tiesiog dievinu! Ypač gerai paruoštus paršelius, stirnas, veršius, vištas, žąsis, kalakutus ir net vėžius.

PRISIPAŽINIMAS

—Prisiekiu tau, Jonai, kad esi pirmas vyras, kurį tikrai įsimylėjau.

—Aš tau tikiu, brangioji Zule!

—Koks tu geras! Tu esi pirmas, kuris man patikėjo!

RADIJAS

Šį šeštadienį, rugpiūčio 13 d. 9:30 val. ryto iš stoties WBN X (1350 kilociklių) V. Matusevičiaus vedama lietuvių radijo programa bus įdomi nauju turiniu. Be to, kalbės VIENYBĖS štabo narys Petras Juknys.

Daugelis lietuvių domisi, kada Lietuvių Radijo Valandos D-ja turės kasdien programą. Pranešama, kad šio mėnesio 29 dieną programa bus transliuojama vėl kiekvieną dieną.

Tuo tikslu visais reikalais kreipkitės pas Vincą Matusevičių, 390 Lorimer Str., Brooklyn, N. Y. arba telefonuoti te Evergreen 7-3787.

Rep.

ĮVAIRIUS SKELBIMŲ VIENYBĖS RAŠTINĖ PRIIMA KASDIEN
Nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro
Išskiriant sekmadienius ir šventadienius
TELEFONAS EVERgreen 7-7840
193 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS KELEIVIŲ IR INFORMACIJŲ BIURAS
LAIVAKORTĖS IŠ IR Į LIETUVĄ
PINIGŲ SIUNTIMAS DOKUMENTAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu Patarimai ir įvairios informacijos
VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

PRASOME ATSIIMTI LAISKUS

VIENYBĖS administracijoje yra gauti laišukai šiems asmenims:

George Mickus, Jr.
Mr. and Mrs. J. Widunas
Frank Jonaitis
Jos. E. Nachkus
Joe Dranginis
V. Slušinkiu
N. Vaitekūnu
Prašome aukščiau minėtus asmenis atsiimti laiškus.
VIENYBĖS administracija

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vienybės spaustuvė ne tik laiškus spausdina, bet atlieka ir mažesnius spaudos darbus.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

35. Matydami paliktą po medžiu Yvonę, berniukai suprato, kad dabar geriausia proga gėbėti ją iš žmogvagių nagų. Vos jie pradėjo leistis žemyn, kai netoliese pasigirdo baisus liūto riauvojimas. Išalkęs žvėrių karalius užnodė Yvonę ir slinko ją sudraskyti! Baisi valanda atėjo!

...Tuo tarpu kariuomenės stovykloje, kur be reikalo buvo sulaukytas Tarzanas už tariamą Yvonės pagrobimą, pasigėsta, kad dingo abu berniukai — Dikas su Doku. Kapitonas d'Albertas pranešė Tarzanui, kad Dikas su Doku buvo matyti einant į džiungles ir iš ten daugiau negrįžo.

Tarzanas pradėjo nerimauti. "Gali būti", pareiškė jis kapitoniui, — "kad tie patys žmogvagiai, kurie pagrobė Yvonę, pagavo ir Diką su Doku. Paleiskite mane. Aš surasiu jų pėdsakus ir parvesiu atgal ir Yvonę ir abu berniukus, jei dar gyvi jie. Negaisuokit. Kiekviena minuta brangi!"

Kapitonas d'Albertas, karčiai nusijuokė. "Ar naują gudrybę sugalvojai? Be reikalo gudraujai. Tu pasiliksi čia, siame kalyje!" Tuo būdu silpni berniukai negalėjo susilaukti vienintelės pagalbos, taip reikalingos jiems patiems ir nelaimingai Yvonei, prie kurios slinko liūtas.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje